

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка

Кафедра педагогіки і методики викладання історії та
суспільних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Тамара ЯНЧЕНКО

(підпис)

(прізвище та ініціали)

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ У
ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Освітня програма «Педагогіка вищої школи та адміністрування освіти»

2024 – 2025 навчальний рік

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Протокол № 1 від 30 серпня 2024 року

Розробники: Тимошко Ганна Миколаївна, доктор. пед. наук, професор кафедри педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум імені Т.Г. Шевченка»

Мова навчання – українська.

ВСТУП

Практична підготовка є невід'ємною складовою частиною процесу підготовки магістрів у закладах вищої освіти і має на меті набуття здобувачами вищої освіти відповідних компетентностей та професійних навичок.

Програма виробничої (педагогічної) практики у закладах вищої освіти розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Педагогіка вищої школи та адміністрування освіти» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, кваліфікація: магістр освітніх, педагогічних наук.

Програма практики укладена відповідно до законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка», «Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка» та інших нормативно-правових актів у галузі освіти.

Практика організовується і проводиться згідно з вимогами нормативних документів МОН України, навчальним планом і програмою, відповідно до графіку освітнього процесу.

Програма визначає загальний порядок організації, проведення і підведення підсумків виробничої (педагогічної) практики у закладах вищої освіти.

I. Опис практики

Найменування показників	Галузь знань, напрями підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 10	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка	Рік підготовки II
	Спеціальність: 011 Освітні, педагогічні науки	Семестр III
Загальна кількість годин – 300	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Вид контролю – залік

II. Мета та завдання практики

Виробнича (педагогічна) практика у закладах вищої освіти є одним з найважливіших компонентів і складових частин освітнього процесу на другому (магістерському) рівні вищої освіти.

Метою практики є поглиблення та закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами освіти в процесі вивчення циклу теоретичних дисциплін; формування системи компетентностей, необхідних для виконання функцій викладача вищої школи; виховання потреби до професійного саморозвитку та самовдосконалення.

Основними *завданнями* виробничої (педагогічної) практики у закладах вищої освіти є:

- ознайомлення з сучасним станом навчально-методичної роботи в закладі вищої освіти та з передовим науково-педагогічним досвідом;
- закріплення, поглиблення та застосування на практиці психолого-педагогічних знань, які студенти набувають у процесі навчання;
- здобуття психолого-педагогічних та методичних умінь викладання навчальних дисциплін у системі вищої школи;
- застосування сучасних технологій і методів навчання, що сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів;
- набуття навичок професійного і педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;

➤ формування потреби в творчому підході до майбутньої професійної діяльності та постійному самовдосконаленню, підвищенні своєї кваліфікації.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті проходження практики магістранти мають оволодіти такими *компетентностями*:

ЗК1. Здатність до критичного та абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії, володіння комунікативними навичками, здатність проявляти емпатію. Здатність мотивувати людей і рухатися до спільної мети.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

СК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

СК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

СК10. Здатність розробляти й оновлювати програми навчальних дисциплін та методичні матеріали до них.

СК 12. Здатність проводити навчальні заняття та забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів, здійснювати консультування здобувачів освіти, здатність здійснювати індивідуальний супровід студента під час навчання.

СК13. Здатність ефективно використовувати особистісний потенціал креативності в генеруванні педагогічних та управлінських ідей.

У магістрантів мають сформуватися такі програмні *результати навчання*:

PH1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію наукових педагогічних досліджень.

PH2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

PH3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

PH4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення змісту і результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.

PH5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

PH6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проєкти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм.

PH7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

PH8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

PH9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

III. Організація і проведення практики

3.1. Загальна інформація щодо організації практики

Виробнича (педагогічна) практика у ЗВО для студентів магістратури спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки проводиться згідно з навчальним планом для денної та заочної форм навчання.

Практика проводиться у III семестрі протягом шести тижнів.

Конкретний час проведення практики визначається наказом по Університету.

До програми практики (крім основних завдань) можуть входити виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звіту з практики та іншої документації.

Перед початком практики проводиться настановча конференція, де визначається мета і завдання практики, терміни її проведення, види і форми діяльності студента на практиці, обов'язки і права студента-практиканта, порядок обліку і оцінки роботи практикантів.

3.2. Бази практики

Базою для проходження практики є кафедра педагогіки і методики викладання історії та суспільних дисциплін (далі – кафедра педагогіки) Навчально-наукового інституту історії та соціогуманітарних дисциплін імені О.М. Лазаревського (далі – Інституту) Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка (далі – Університету), за якою закріплені здобувачі освіти.

Крім того, здобувач освіти може пройти практику на аналогічних кафедрах (підрозділах) інших закладів вищої освіти, що мають необхідну навчально-матеріальну і методичну базу та кваліфіковані педагогічні / науково-педагогічні / виробничі кадри, з якими Університет має угоди про співпрацю.

Студенти можуть самостійно, з дозволу кафедри педагогіки, обирати місце проходження практики. У таких випадках студент подає заяву до дирекції Інституту та клопотання від керівництва бази практики про забезпечення студенту належних умов щодо проходження практики.

3.3. Керівництво практикою

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують відповідні кафедри інституту / університету / інших закладів вищої освіти. Для безпосереднього керівництва практикою призначається керівник практики від Інституту з числа науково-педагогічних працівників кафедри, а також за кожним студентом закріплюється викладач-методист.

Список керівників і методистів обговорюються та затверджуються на засіданнях кафедри педагогіки.

В обов'язки керівника входить підготовка наказу про практику, загальне керівництво та координація методичного керівництва. Після закінчення практики інститутський керівник, за результатами обговорення практики на засіданнях кафедр та Вченій раді Інституту, готує письмовий звіт.

Безпосереднє керівництво практикою кожного студента здійснює викладач-методист (далі – методист кафедри), якого призначає кафедра відповідно до його академічного навантаження. В обов'язки методиста кафедри входить допомога студентам-практикантам у виконанні завдань практики, їх оцінка та звіт про проходження практики.

На період практики одного з практикантів, які проходить практику в закладі вищої освіти призначають старостою групи.

Обов'язки методистів, керівника практики, керівника-організатора

практики, практикантів та старости групи з питань проходження практики визначаються Положенням про організацію та проведення практики студентів Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка.

Обов'язки керівника практики:

- перед початком практики перевіряє наявність необхідних місць для студентів-практикантів на кафедрах інституту / університету, у закладах вищої освіти згідно з укладеними угодами і подає необхідну інформацію на кафедру інституту / університету, завідувачу навчальної практики університету;
- згідно з угодами, укладеними між інститутом / університетом та закладами вищої освіти про проведення практики, проводить розподіл студентів за базами практик, готує проєкт наказу;
- перед початком практики забезпечує необхідною документацією з практики методистів кафедр, керівників закладів вищої освіти, студентів-практикантів;
- організовує та проводить настановчу конференцію з питань практики: надає рекомендації та настанови щодо проходження практики та оголошує порядок звітності студентів про проходження практики; проводить інструктаж про мету, завдання, порядок проходження практики, у тому числі – з елементами дистанційного навчання, дотримання правил техніки безпеки, правил безпеки під час повітряної тривоги, внутрішнього трудового розпорядку, інструкцій з охорони праці, протипожежної безпеки, виробничої санітарії, санітарно-епідемічних норм;
- здійснює контроль за виконанням студентами-практикантами програми практики: перевіряє індивідуальні план роботи студентів-практикантів, контролює вчасність звітування;
- вибірково відвідує навчальні заняття, які проводять студенти-практиканти, аналізує, оцінює їх, надає методичну допомогу;
- співпрацює із завідувачем навчальної практики університету, методистами кафедри педагогіки щодо висвітлення результатів практики;
- контролює своєчасність виставлення методистами підсумкової оцінки з практики у заліково-екзаменаційну відомість та подання її до дирекції Інституту;
- організовує і проводить підсумкову конференцію з практики, підводить підсумки практики та оцінює її результати;
- обговорює питання результатів практики на засіданнях кафедри педагогіки та вносить пропозиції щодо змін у програму підготовки здобувачів освіти;
- звітує на вченій раді Інституту та подає до навчального відділу

Університету письмовий звіт про хід і результати практики з зауваженнями та пропозиціями щодо подальшого вдосконалення і організації її проведення.

Обов'язки методиста кафедри:

- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з практики, нарадах з питань практики в Інституті, на базі практики;
- допомагає студентам скласти індивідуальний план роботи на весь період практики, консулює з навчально-методичної роботи;
- надає здобувачам вищої освіти консультації щодо організації трудової діяльності;
- затверджує документацію, необхідну для проходження практики (плани, конспекти занять та інших заходів тощо);
- слідкує за практичною діяльністю студентів-практикантів, визначає рівень їхньої підготовки до професійної діяльності;
- відвідує залікові навчальні заняття, аналізує та оцінює їх;
- записує виконання свого навчального навантаження з практики у відповідних щоденниках практики студентів-практикантів;
- бере участь у проведенні заліку з практики і разом з керівником практики оцінює роботу студента-практиканта.

Обов'язки керівника-організатора практики (представник адміністрації іншого закладу вищої освіти):

- відповідає за організацію і проведення практики безпосередньо в освітньому закладі, забезпечує виконання студентами-практикантами завдань практики;
- перед початком практики перевіряє наявність необхідних місць для студентів-практикантів, інформує викладачів-предметників;
- приймає студентів на практику, розподіляє за групами, проводить вступну бесіду;
- співпрацює із завідувачем навчальної практики університету та керівником практики, а також отримує документацію з практики (направлення, програми, щоденники практики тощо);
- здійснює контроль за виконанням практикантами програми практики;
- протягом першого тижня практики перевіряє і затверджує індивідуальні плани роботи студентів-практикантів;
- надає методичну допомогу практикантам, вибірково відвідує навчальні заняття, аналізує й оцінює їх;
- у разі порушення студентами-практикантами трудової дисципліни

доводить до відома цю інформацію інститутським керівникам практики;

- бере участь у настановчій і підсумковій конференціях з практики в Інституті.

Обов'язки студента-практиканта:

- бере участь у настановчій та підсумковій конференціях із практики, методичних семінарах;
- до початку проходження практики отримує від керівників практики направлення, щоденник практики та інші необхідні документи та консультації щодо їх оформлення;
- своєчасно прибуває на базу практики;
- у повному обсязі виконує всі завдання, передбачені програмою практики, вказівки керівників та методистів практики;
- ознайомлюється з правилами техніки безпеки, правилами безпеки під час повітряної тривоги, внутрішнім трудовим розпорядком, інструкціями з охорони праці, протипожежної безпеки, виробничої санітарії, санітарно-епідемічними нормами, суворо дотримується їх;
- свою діяльність організовує відповідно до вимог Статуту бази практики, дотримуватись правил внутрішнього розпорядку баз практики;
- своєчасно оформлює звітну документацію та захищає практику;
- за необхідності проводить профорієнтаційну роботу за місцем проходження практики.

Обов'язки старости групи з питань проходження практики:

- веде облік відвідування здобувачами вищої освіти бази практики;
- повідомляє практикантам-колегам про колективні консультації й семінари;
- надає керівникам та/або методистам плани та графіки проходження практики (проведення залікових уроків, занять, виховних та інших заходів);
- виконує доручення керівників практики.

З усіх питань, що виникають у процесі практики, здобувачі вищої освіти мають право звертатися до керівника практики, адміністрації бази практики, вносити пропозиції щодо вдосконалення організації й проведення практики на настановчій та підсумковій конференціях із практики, методичних семінарах.

IV. Зміст практики

Практика має комплексний характер і передбачає забезпечення майбутньої фахової діяльності. У ході практики магістри знайомляться із специфічними особливостями педагогічної діяльності викладача вищої школи; формують

компетентності щодо організації освітньої, виховної та методичної роботи; виконують функції викладача ЗВО.

Виробнича (педагогічна) практика у ЗВО студентів магістратури складається з наступних частин: пасивної та активної (аудиторної) практики.

Пасивна частина практика передбачає опрацювання основних законодавчих документів, що стосуються системи вищої освіти та теоретико-методичних матеріалів, необхідних для підготовки та проведення навчальних занять, підготовку методичних розробок семінарських/практичних занять, систематичне спілкування з керівником-методистом, участь в установчих зібраннях з питань проведення практики, підготовка звітної документації.

Активна (аудиторна) практика є основним елементом виробничої (педагогічної) практики у ЗВО. Активна практика передбачає: самостійне проведення семінарських/практичних занять, проведення консультацій, участь у методичній роботі кафедри педагогіки тощо. Крім того, обов'язковим елементом активної практики є відвідування та аналіз семінарських/практичних занять інших студентів, що проходять практику.

Студенти-практиканти повинні надати методисту власні методичні розробки семінарських/практичних занять на узгодження. Лише після цього студент допускається до самостійного проведення навчальних занять.

На залікових заняттях мають бути присутні викладач-методист та інші студенти-практиканти. Після закінчення семінарського/практичного заняття проводиться його аналіз/обговорення, в якому беруть участь всі присутні на навчальному занятті. В ході обговорення можуть висловлюються зауваження чи побажання теоретичного та методичного характеру.

Обсяг активної частини практики

Кількість залікових занять	Години
6 семінарських / практичних занять	12 годин
6 відвідувань навчальних занять студентів-практикантів	12 годин
Разом 12 навчальних занять	24 години

На практику відводиться 10 кредитів ЄКТС, 300 годин, 6 тижнів.

Практика поділяється на два змістових модулі по 3 тижні.

Змістовий модуль 1. Методика та методологія виробничої (педагогічної) практики у ЗВО та практична діяльність

Ознайомлення здобувачів вищої освіти із завданнями, програмою і

порядком проходження практики, розподілом за базами практики, вимогами до звітності про результати практики, системою оцінювання. Викладачі, які керують практикою, проводять зі здобувачами вищої освіти інструктаж і консультації, в ході яких дають настанови по всім питанням проходження практики та здійснюють контроль за роботою здобувачів вищої освіти в цей період.

Змістовий модуль 2. Практична діяльність

Даний етап пов'язаний з безпосередньої практичної діяльністю здобувачів вищої освіти. На кожному тижні студент проводить 1 (одне) навчальне заняття та відвідує 1 (одне) навчальне заняття іншого студента-практиканта. Протягом всієї практики студент оформлює звітну документацію та подає її на розгляд методисту кафедри.

У підсумку практики здобувач освіти повинен:

- ознайомитись з формами та методами викладання профільних навчальних дисциплін у ЗВО;
- опрацювати основні законодавчі документи, що стосуються системи вищої освіти, прав та обов'язків суб'єктів освітнього процесу;
- засвоїти інноваційні прийоми та методи навчання;
- підбирати та використовувати відповідні навчальні засоби для організації навчальних занять, в тому числі із застосуванням мультимедійних засобів навчання;
- провести практичні/семінарські заняття;
- уміти розробляти методичну документацію, а також завдання для поточного та підсумкового контролю знань студентів;
- аналізувати практичні/семінарські заняття своїх колег та робити висновки щодо організації власної викладацької роботи;
- уміти чітко, доступно та послідовно викладати навчальні дисципліни студентам, керувати студентською аудиторією;
- уміти підтримувати творче та інтерактивне освітнє середовище ЗВО.

V. Індивідуальні завдання

Програма практики передбачає виконання студентами магістратури таких *видів роботи*:

- формування індивідуального графіку проходження практики, який в установленому порядку перевіряється та затверджується методистом практики;
- опрацювання рекомендованої літератури, вивчення робочих програми навчальних дисциплін/силабусів і підготовка до самостійного проведення семінарських/практичних занять;

- виконання індивідуальних завдань;
- здійснення самоаналізу та аналізу проведених занять інших практикантів;
- відвідання консультацій керівника та методиста практики;
- оформлення звітної документації та захист практики.

Студент здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи у щоденник практики, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчує методист практики з відміткою про вчасність його представлення.

VI. Вимоги до звітної документації про практику

Основним документом, що свідчить про виконання студентом програми практики є письмовий індивідуальний звіт. Звіт складається індивідуально кожним студентом.

Індивідуальний звіт студента-практиканта містить:

- щоденник практики, що фіксує всі форми роботи під час практики, з обов'язковим індивідуальним планом практики, звітом (самоаналізом) студента-практиканта щодо власної діяльності та звітом від методиста практики про виконану роботу студентом-практикантом;
- аналіз відвіданого навчального заняття студента-практиканта (6 аналізів відвіданих навчальних занять);
- методичні розробки проведених семінарських / практичних занять (6 планів-конспектів до проведених семінарських / практичних занять).

VII. Критерії оцінювання

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної діяльності студентів-практикантів протягом практики. *Формою підсумкового контролю з практики є залік.* Під час заліку визначається рейтингова оцінка успішності студентів магістратури за проведenu практику. Вона дорівнює сумі оцінок за захист звіту про практику та демонстрацію набутих магістрантом практичних знань і вмінь, а також базується на результатах поточного контролю (відвідування занять, повнота і якість виконання завдань практики, відгук керівника-методиста, вчасність та якість оформлення магістрантом-практикантом індивідуального звіту про практику).

Оцінка виставляється за шкалою ECTS та національною шкалою «незадовільно-задовільно-добре-відмінно».

Документація з практики (щоденник практики, плани-конспекти, аналізи відвіданих занять та ін.) подається студентами-практикантами на перевірку протягом трьох днів після закінчення практики.

Захист практики має відбутися не пізніше, аніж через два тижні після завершення практики.

На захисті практики присутні практиканти та комісія, членами якої є методисти й керівник практики. На засідання комісії можуть бути запрошені фахівці відповідної галузі.

У ході захисту студенти звітують про проведену роботу, розповідають про організацію робочого процесу за місцем проходження практики; демонструють методичні матеріали, які використовували під час практики, інформують членів комісії про проблеми, що мали місце під час практики, дають пропозиції щодо поліпшення методів і способів організації практики, відповідають на поставлені питання.

Методисти кафедри аналізують проведені студентами навчальні заняття, проводять перевірку виконаних індивідуальних завдань, дають характеристику роботи студента і пропонують певну оцінку роботи студента. Оцінка проходження практики складається із суми балів, які виставляються комісією на основі розгляду звітної документації та за підсумком роботи на практиці.

Під час виставлення оцінки враховується рівень теоретичної підготовки студента, якість виконання завдань практики, ступінь оволодіння педагогічними компетентностями, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації.

Критерії оцінки розділів звіту про практику

Модулі	I модуль	II модуль	Разом (балів)
Бали	0 – 50 балів	0 – 50 балів	0 – 100 балів
Проведення навчальних занять	0 – 30 балів (до 10 балів за 1 заняття)	0 – 30 балів (до 10 балів за 1 заняття)	до 60 балів
Відвідування навчальних занять	0 – 9 балів (до 3 балів за 1 заняття)	0 – 9 балів (до 3 балів за 1 заняття)	до 18 балів
Звітна документація	0 – 11 балів	0 – 11 балів	до 22 балів
Підсумковий контроль	залік		

Рейтингове оцінювання поточного контролю

1. **Самостійне проведення навчальних занять**, спостереження за заняттями викладачів та відвідування занять інших студентів-практикантів є обов'язковим елементом практики, оскільки саме через цю діяльність здобувач вищої освіти найбільшою мірою набуває необхідних компетентностей. В межах одного модулю максимальна кількість балів за самостійне проведення навчальних занять становить 30 балів, відповідно, за кожне заняття студент отримує від 1 до 10 балів.

Оцінювання за самостійне проведення навчальних занять

Показники	Кількість балів	Загальна кількість занять	Разом
1 проведене навчальне заняття протягом практики	до 10 балів	6 занять	до 60 балів

2. **Виконання аналізу відвідування навчальних занять інших студентів-практикантів** є важливим показником процесу практичної підготовки, адже забезпечує формування у майбутніх викладачів вищої школи вмінь аналізу, розвиває критичне мислення та допомагає сформуванню необхідних компетентностей. В межах одного модулю максимальна кількість балів за аналіз навчальних занять становить 9 балів, відповідно, за кожне заняття студент отримує від 1 до 3 балів.

Оцінювання за аналіз відвідування навчальних занять інших студентів-практикантів

Показники	Кількість балів	Загальна кількість занять	Разом
1 відвідане навчальне заняття	до 3 балів	6 занять	до 18 балів

3. Критерії оцінки звітної документації

Звітна документація оцінюється до 11 балів за один модуль. Максимально можлива оцінка за звітну документацію за два модулі – 22 бали.

1. Найвища якість звітної документації (95-100% від максимальної кількості балів відповідного розділу) повинна відповідати таким вимогам:

1) повний склад необхідних звітних документів та додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (щоденник практики, конспекти проведених навчальних занять, аналізи відвіданих навчальних занять інших студентів, наочні матеріали тощо);

2) повне та вичерпне викладення матеріалу, яке використовувалося при проведенні здобувачем вищої освіти занять та під час опрацювання відповідного розділу;

3) актуальність і достовірність поданої у звіті інформації;

4) дотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин щоденника практики.

II. Посередня якість звітної документації (50-95% від максимальної кількості балів відповідного розділу) визначається у випадку, якщо наявний хоча б один із зазначених нижче пунктів:

1) неповне викладення матеріалу в звітній документації або неповна відповідність змісту роботи вимогам програми практики (50-75% охоплення завдань, зазначених у програмі практики);

2) неповний склад необхідних звітних документів та додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (50-75% необхідних додатків);

3) неактуальність або застарілість поданої у звіті інформації;

4) недотримання вимог щодо змісту та оформлення структурних частин програми практики.

III. Незадовільна якість звітної документації (0-50% від максимальної кількості балів відповідного розділу) визначається у випадку, якщо наявний хоча б один із зазначених нижче пунктів:

1) неповне викладення матеріалу в звітній документації або неповна відповідність змісту роботи вимогам програми практики (менше 50% охоплення завдань, зазначених у програмі практики);

3) неповний склад необхідних звітних документів та додатків, які вимагаються відповідним розділом практики (менше 50%);

4) недостовірність поданої у звіті інформації.

Студент, який не виконав програму практики з певної причини (недбале ставлення до обов'язків, недотримання внутрішнього розпорядку бази практики тощо) може бути направлений на повторне проходження практики з обов'язковим виконанням умов, визначених Інститутом. Незадовільна оцінка з практики може бути підставою для відрахування студента з Інституту за невиконання навчального плану.

Оцінки за проведені навчальні заняття під час практики виставляються в щоденник практики. Загальна сума балів з практики виставляється керівником практики (методистами кафедри) у заліково-екзаменаційну відомість.

Загальна шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		залік	екзамен
90-100	A	зараховано	відмінно
83-89	B		добре
75-82	C		задовільно
68-74	D		
60-67	E		
35-59	Fx	не зараховано	незадовільно
1-34	F		

VIII. Підбиття підсумків практики

Підсумкова науково-методична конференція з практики є етапом, що завершує практику. Вона призначається та проводиться керівником практики наступного тижня після підбиття підсумків практики на кафедрі педагогіки.

На конференцію запрошують директора Інституту, завідувачів кафедр, відповідальних за підготовку майбутніх фахівців. У конференції беруть участь усі практиканти, керівники та методисти, представники закладів вищої освіти, де відбувалась практика, а також студенти, які в наступному році будуть проходити таку ж практику.

На конференцію студенти-практиканти готують доповіді, у яких висвітлюють досвід своєї роботи на практиці та фахівців відповідних галузей.

Загальний звіт про проходження практики формується керівником практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики розглядаються на Вченій раді Інституту.

IX. Рекомендована література

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. Київ : Кондор, 2008. 272 с.

2. Баранова Н.П. Тренінги для вчителів з педагогічної майстерності. Харків : Вид. група «Основа», 2009. 159 с.
3. Біляковська О.О., Мицишин І.Я., Цюра С.Б. Дидактика вищої школи: навч. посібн. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 360 с.
4. Вища освіта і Болонський процес: підручник / Г. Ф Пономарьова та ін. Харків : ХГПА, 2011. 304 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи : методичний посібник для студентів магістратури. Київ : Центр навчальної літератури, 2003. 316 с.
6. Дзюба П.А. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі : посібник. Дніпро : Ліра, 2015. 24 с.
7. Європейський простір вищої освіти та Болонський процес : навчально-методичний посібник / Т. М. Димань, О. А. Боньковський, А. Г. Вовкогон. Одеса : НУ «ОМА», 2017. 106 с.
8. Єгорова І. В. Інноваційні технології в роботі куратора академічної групи : навч.-метод. посіб. Івано-Франківськ, 2018. 74 с.
9. Жилияєв І. Б., Ковтунець В.В., Сьомкін М.В. Вища освіта України : стан та проблеми. Київ : Науково-дослідний інститут інформатики і права Національної академії правових наук України, Інститут вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, 2015. 96 с.
10. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
11. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід : навч. посіб. / І.В. Артьомов, І.П. Студеняк, Й.Й. Головач. Ужгород : ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/9701>
12. Козлова М.Г. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ ротاپринт, 2014. 200 с.
13. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи. Київ : Знання, 2005. 486 с.
14. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 232 с.
15. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), А. М. Гуржій (заст. голови), О. Я. Савченко (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Педагогічна думка, 2016. 448 с.
16. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 472 с.

17. Положення про організацію освітнього процесу (Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка). URL : <http://chnpu.edu.ua/university/about/public-info>
18. Проблеми формування професіоналізму особистості та діяльності майбутнього фахівця в контексті вимог євроінтеграції : колективна монографія / під наук. ред. О.С. Цокур. Одеса : СПД Бровкін О.В., 2012. 160 с.
19. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022–2032 роки. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>
20. Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М. Основи педагогічної майстерності : навчальний посібник.– Київ : ДАККіМ, 2010. 244 с.
21. Фіцула М. Педагогіка вищої школи : навч. посібник. 2-ге вид., доп. Київ : Академвидав, 2010. 456 с.
22. Чернілевський Д. В. Педагогіка вищої школи : підручник. Вінниця : АМСКП, Глобус-Прес, 2010. 408 с.
23. Шевченко О.А., Хозраткулова І.А. Тренінги професійного становлення молодих педагогів. Х.: Вид. група «Основа», 2010. 112 с.